

2021

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Bunti Mark 3, 6261 Bredebro

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	6
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	6
4) Lokalisering og landskab	6
5) Ammoniak	6
6) Lugt	7
7) Øvrige emissioner og gener	7
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	9
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	10
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	10
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	10
1) Foranstaltninger ved ophør	10
2) BAT energi, vand, management m.v.	10
3) Ikke-teknisk resumé af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.....	10
4) Miljøledelse	11
E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	11
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	11
VILKÅR	12
HØRINGER	16
KLAGEVEJLEDNING	16
BILAG	17

INDLEDNING

Henry Hansen har 9. december 2020 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Bunti Mark 3, 6261 Bredebro.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag, herunder skema 222916.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen, herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2014. Denne godkendelse bortfalder, når miljøgodkendelsen efter § 16a udnyttes.

Miljøgodkendelse § 16a – 2021

Ansøger (ejer) søger både om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Bunti Mark 3, samt om at udvide og ændre produktionen. Udvidelse er i form af etablering af et dybstrøelsesareal på 140 m² (stald 11) i eksisterende bygning (stald 11) og en tilbygning på 40 m² (stald 2b).

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 27. april 2021 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Bunti Mark 3, 6261 Bredebro med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

2220 m² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv (kummer under hele arealet).

180 m² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, dybstrøelse.

Gødningsareal

496 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

12 m² gødningsareal til fast husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

Etablering af et nyt dybstrøelsesareal i stald 11 på 140 m², samt en tilbygning (2b) til stald 9 på 40 m².

Godkendelsen bygger på ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende bilag, herunder skema nr. 222916 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder negativt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag I og IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDE- RING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Bunti Mark 3, 6261 Bredebro
Ejendomsnr.: 5500000241
CVR: 16050105
CHR: 49469

2) Kontaktoplysninger

Navn: Henry Hansen
Adresse: Ballum Hede 7, 6261 Bredebro
Mobil: 40190062
E-mail: post@heisa-holiday.dk

3) Rådgiver

Navn: Birgitte Madsen, SLF
Adresse: Billundvej 3, 6500 Vojens
Telefon: 73202600
E-mail: bm@slf.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte
Ingen andre husdyrbrug med samdrift.

B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur 1: Placering af stald- og gødningsanlæg.

Staldafsnit	Stald	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Stald 2a	487 m ²	480 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 9	731 m ²	730 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 10	731 m ²	730 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 11	536 m ²	140 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, dybstrøelse 280 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 2b	40 m ²	40 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, dybstrøelse
Opbevaringslagre		
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder 2000 m ³	Flydende	496 m ²
Container	Fast	12 m ²

Tabel 1: Oversigt over produktionsareal og gødningsareal

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.1, samt af bilag 1.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til produktionsarealernes udformning og maximale størrelse. Det vurderes at ansøgers opmåling/beregning af produktionsarealet er tilstrækkelig.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit 3.1.

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers oplysninger og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit 3.2.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkelig for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.3.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer vi, at anlægget på Bunti Mark 3 hverken er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.2 og 3.4.1.

Tønder Kommune vurderer:

Alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt.

Den nye dybstrøelsesstald, stald 2b etableres som en tilbygning til den kombinerede slagtesvine- og smågrisestald, stald 9. Stalden vil blive opført i sædvanlige materialer og farver så den passer til de eksisterende bygninger.

Den nye bygning er omkranset af eksisterende bygninger og gyllebeholderen. Det visuelle udtryk i området vurderes derfor ikke at blive ændret væsentlig. Med de stillede vilkår om materialer og farver vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes, og at det nye byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur – stabil kystklit - ligger ca. 5,0 km sydvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er Rejsby Hedemose ca. 2,2 km syd for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyr-

bruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en hede ca. 1000 m sydøst for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

I området omkring ejendommen ligger der fire søer omfattet af § 3, der modtager mere end 1 kg ammoniak N/ha/år i merdeposition (op til 3,3 kg N/ha/år). De tre af søerne ligger i intensivt dyrkede marker og den sidste ligger på naboejendommens bygningsparcel. Det ansøgte projekt vurderes på den baggrund ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.6.

Der er foretaget en beregning af lugtgenæafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Skast 62	2	NY	366,2	439,4	449,3	Ja
 Skast 43	0	NY	715,1	715,1	1293,1	Ja
 Campingplads v Bunti 5	0	NY	922,7	922,7	1359	Ja
 Husum-Ballum, Ballum	0	NY	922,7	922,7	2028,6	Ja

Tabel 2: Lugtberegning

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak indenfor 100 m fra nabobeboelser.

Under forudsætning af, at vilkåret overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.7.1.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 4.9.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.7.2.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.7.4.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit 3.7.5.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet. Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.7.3.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 4.11.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring og håndtering af affald, flydende gødning, brændstof mm. Der stilles vilkår om at beredskabsplanen skal holdes opdateret, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld og vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.2.

Tønder Kommune vurderer:

Ansøger har oplyst at der ikke opbevares kemi på ejendommen. Der stilles derfor kun vilkår til opbevaring af disse, i tilfælde af at der senere ønskes opbevaring af kemikalier og pesticider.

På baggrund af det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget kan opbevare kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.3.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i nogen grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så eventuelt spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 5.2.3 samt af bilag 4.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.6.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.2.

Tønder Kommune vurderer:

Ansøger oplyser at der ikke opbevares spildolie, pesticider eller andet farligt affald på ejendommen. Der stilles derfor kun vilkår i tilfælde af, at der opbevares fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.4.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget, skal kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Der stilles vilkår om skift til

lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.5.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.9.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5.640 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 5.640 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om gulvsystemernes indretning og om bibeholdelse af overdækningen på gyllebeholderen.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.10.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

1) Foranstaltninger ved ophør

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 5.1.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder kommune vurderer at ansøger tager tilstrækkelig hånd om situationen ved evt. ophør til at der ikke sker skade på miljøet. Der stilles fastholdende vilkår til dette.

2) BAT energi, vand, management m.v.

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 5.2.1 - 5.2.3 samt af bilag 3.

Tønder Kommune vurderer:

Ansøgers redegørelse viser at det ansøgte projekt anvender BAT mht. energi, vand og råvarer. Der stilles fastholdende vilkår til BAT.

3) Ikke-teknisk resumé af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 2.1.

4) Miljøledelse

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 5.2.3 samt af bilag 3.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der anvendes BAT med hensyn til management og egenkontrol.

E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 2 – afsnit 2.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste Natura 2000-område er Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, der ligger ca. 2,1 km vest for husdyrbruget.

Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,1 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 2,1 km mod vest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Bunti Mark 3 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i tabel 3. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen. Placering fremgår af figur 2:

Staldafsnit	Stald	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Stald 2a	487 m ²	480 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 9	731 m ²	730 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 10	731 m ²	730 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 11	536 m ²	140 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, dybstrøelse
		280 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 2b	40 m ²	40 m ² – Flexgruppe, slagtesvin og smågrise, dybstrøelse
Opbevaringslagre		
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder 2000 m ³	Flydende	496 m ²
Container	Fast	12 m ²

Tabel 3: Oversigt over produktionsarealer

Figur 2: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Stalde og anlæg

3. Den nye stald 2b skal placeres som angivet på figur 2 i vilkår 1. Stalden skal opføres med det staldsystem der fremgår af vilkår 1 og med et produktionsareal der ikke overstiger 40 m².
4. Det nye dybstrøelsesareal skal placeres i stald 11 som angivet på figur 2 i vilkår 1, med et produktionsareal der ikke overstiger 140 m².

Gødningsopbevaring og -håndtering

5. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den udpumpede mængde gylle.
6. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.

Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

7. Den nye stald (2b) skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.

Ammoniak

8. Den eksisterende gyllebeholder på 1.963 m³ angivet på figur 2 i vilkår 1, skal fortsat have fast overdækning med indvendigt skørt.
9. Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Eventuelle skader på overdækningen skal repareres indenfor en uge efter skadens opståen.

Lugt

10. Markstakke med dybstrøelse skal placeres mindst 100 meter fra nabo-beboelser.

Støj

11. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværtdi	22-07	-	55

Tabel 4: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

12. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
13. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

14. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

15. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for husdyrbrugets ansatte og den skal opdateres løbende.
16. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.
17. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra gyllebeholdere, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle til drænsystemet.

Kemikalier og pesticider

18. Hvis der opbevares kemikalier og pesticider, skal de opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

19. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
20. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

21. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
22. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
  - Forbrug af el, vand og brændstof
  - Vedligeholdelse af ventilationsanlæg
  - Eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

23. I tilfælde af opbevaring af spildolie og andet flydende farligt affald skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
24. Evt. fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

25. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
26. Ventilations- og foderanlæg skal vedligeholdes så anlæggene altid kører energimæssigt optimalt.
27. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde, foderlade og maskinhus, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

28. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
29. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

I de høring

Ansøgningen blev 21. december 2020 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at de personer, som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 832 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det, der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest tirsdag den 25. maj 2021.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

- Bilag 1: Opgørelse af produktionsarealer
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger.
- Bilag 3: BAT redegørelse
- Bilag 4: Miljøledelse

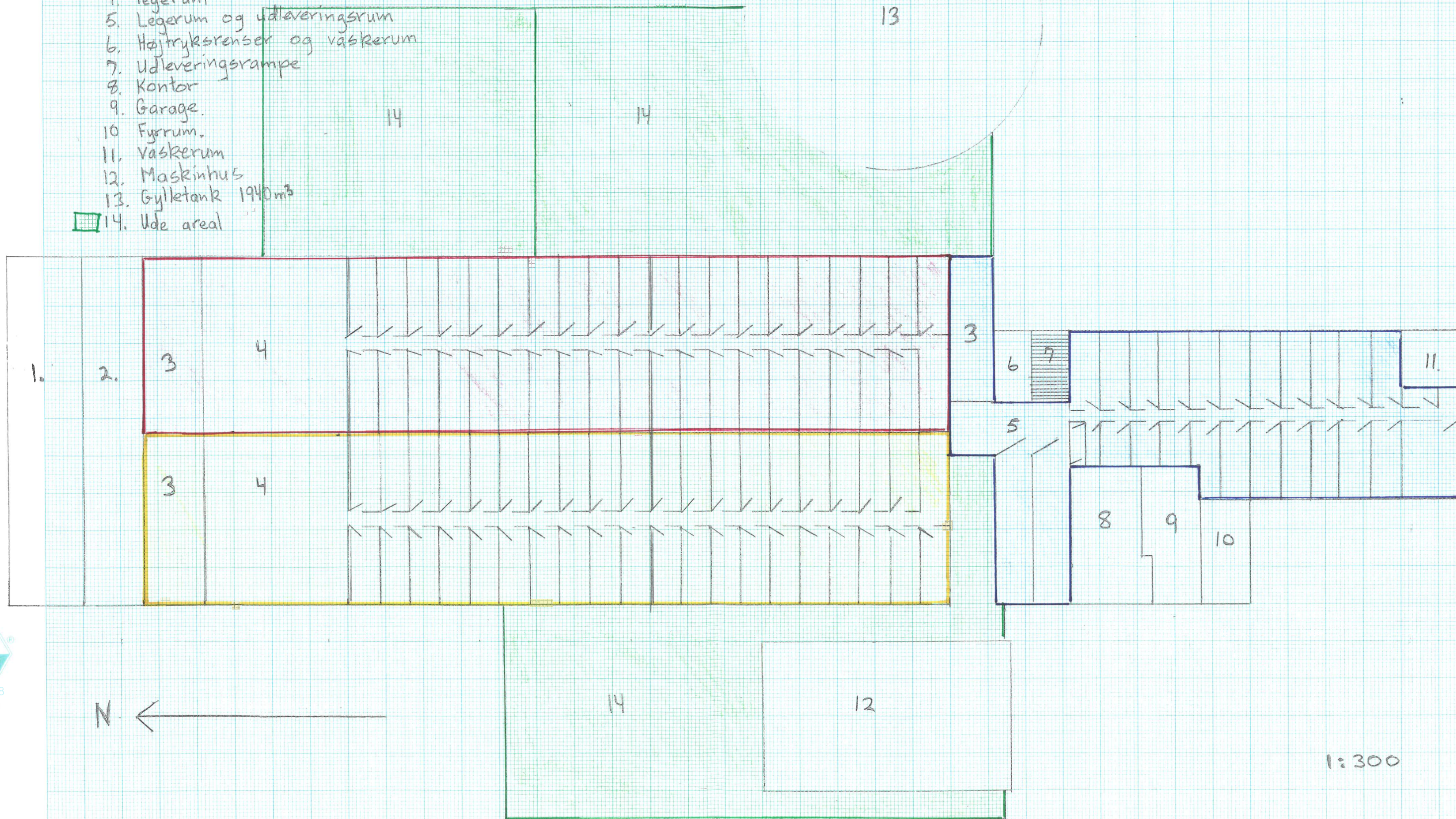
Buntje mark 3 6261 Bredebro

Henry Hansen
 Buntje Mark 3 - Ballum
 6261 Bredebro
 CVR 16050105
 Mobil tlf. 40 19 00 62

- Rød stue 940m²
  - Gul stue 940m²
  - Blå stue 520m²
- } 2400 m²

Dybstrøelse 180m²
 Fuldspalter 2220m²
 Udeareal 1200m²

1. Foderblanderi
2. Mineraler og diverse
3. Dybstrøelse
4. legerum
5. Legerum og udlæveringsrum
6. Højtryksrensner og vaskerum
7. Udlæveringsrampe
8. Kontor
9. Garage
10. Fyrrum
11. Vaskerum
12. Maskinhus
13. Gylletank 1940m³
14. Ude areal

Fordeling af produktionsarealer på Bunti Mark 3

Bygning	Antal m2, staldsystem og dyretype		
	8-års drift (før MGK 2014)	Nudrift (MGK 2014)	Ansøgt drift 2020
2a	480 m2 drænet gulv og spalter 1958 slagtesvin 420 stipl.	480 m2 delvist spaltegulv 6760 smågrise 1040 stipl. Delvist spaltegulv	480 m2 Fulldrænet gulv, slagtesvin og smågrise
2b	0	0	40 m2 dybstrøelse
9	730 m2 drænet gulv og spalter 3442 slagtesvin 760 stipl	730 m2 delvist spaltegulv 9880 smågrise 1520 stipl	730 m2 Fulldrænet gulv, slagtesvin og smågrise
10	0	730 m2 delvist spaltegulv 9880 smågrise 1520 stipl.	730 m2 Fulldrænet gulv, slagtesvin og smågrise
11a	0	280 m2 delvist spaltegulv 8060 smågrise 1240 stipl.	280 m2 Fulldrænet gulv, slagtesvin og smågrise 140 m2 dybstrøelse
	5500 slagtesvin 30-100 kg 1180 stipl.	34.580 smågrise 7-27 kg 5320 stipl.	Forventet dyrehold fremover: 9600 smågrise pr år 9600 slagtesvin pr år

Produktionsareal er opmålt af: ansøger

Produktionsareal er nettoareal – dvs. uden inspektionsgange, foderrum mm. I stierne er der små foderautoamter. Disse er så små, at der ikke er taget højde for dem i beregningerne. Inspektionsgang er hævet 1 m over gulvet, og optager ikke plads fra produktionsarealet.

P:\Arbejde\Bilag 1b - Tabel med produktionsarealer.docx

Bilag 2

Miljøkonsekvensrapport til § 16a (IE-slagtesvin)

Bunti Mark 3, 6261 Bredebro

Ændret dyrehold og mindre ændringer i bygninger

Skema 222916 i www.husdyrgodkendelse.dk
Indsendt 9. december 2020

Datablad

Ansøger og ejer	Henry Hansen Ballum Hede 7 6261 Bredebro
	Kontaktperson på miljø sagen: Henry Hansen Mobil: 4019 0062 Mail: post@heisa-holiday.dk
Husdyrbrugets adresse	Bunti Mark 3, 6261 Bredebro
CVR-nummer	16050105
CHR-nummer	49469
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500000241
Matrikel-nr.	110a - Rejsby-Ballum, Ballum
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	-
Biaktiviteter	-
Ansøgningskema	222916
Konsulent	SLF Birgitte Madsen, miljørådgiver bm@slf.dk, 73202600 Billundvej 3, 6500 Vojens
Ansøgning indsendt	9. december 2020

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Bunti Mark 3, 6261 Bredebro. Det ansøgte omfatter ændret dyrehold i eksisterende stalde samt en mindre tilbygning til stald.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved det ansøgte projekt.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	8
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	11
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	11
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	12
3.4.1 Generelle afstandskrav	12
3.5 Ammoniakemission	13
3.5.1 Naturpunkter	13
3.6 Lugtemission	15
3.6.1 Kumulation til naboer	15
3.7 Øvrige emissioner og gener	16
3.7.1 Støj	16
3.7.2 Støv	16
3.7.3 Lys	16
3.7.4 Skadedyr	17
3.7.5 Transporter	17
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	17
3.8.1 Døde dyr	17
3.8.2 Affald	18
3.8.3 Olie- og kemikalier	18
3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	18
3.8.5 Vandforbrug	19
3.8.6 Restvand	19
3.9 BAT-Ammoniakemission	19
3.10 Grænseoverskridende virkninger	21
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	22
4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	22

4.2	<i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	23
4.3	<i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	23
4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	23
4.5	<i>Støjgener</i>	24
4.6	<i>Støvgener</i>	24
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	24
4.8	<i>Skadedyr</i>	25
4.9	<i>Transporter</i>	25
4.10	<i>Energi</i>	25
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	26
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	27
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	27
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	27
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	28
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	28
5.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	28
5.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	28
5.2.1	<i>BAT-Energi</i>	28
5.2.2	<i>BAT-Vand</i>	28
5.2.3	<i>Management</i>	28
6.	Konklusion	28
7.	Bilag	29

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer en ændring af dyreholdet i eksisterende svinestalde, samt opførelse af mindre tilbygning (40 m²) til stald.

En tidligere godkendt gyllebeholder bygges ikke.

Da der ikke bygges nye stalde ud over den lille tilbygning, er der ikke overvejet væsentlige alternativer til det ansøgte.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2014. I 2014 blev dyreholdet ændret fra 5.500 slagtesvin 30-100 kg, til 34.580 smågrise 7-27 kg. Fremover forventes dyreholdet at være ca. 9.600 smågrise og 9600 slagtesvin pr år fordelt på ca. 4 hold afhængig af vægtinterval. Der vil blive produceret efter princippet "alt ind- alt ud". Når smågrisene indsættes i stalden, vil der være god plads i stalden, og kun en del af staldarealet udnyttes. Efterhånden som dyrene vokser, tages et større staldareal i brug – herunder nogle nye arealer med dybstrøelse (i alt 180 m² med dybstrøelse). For at tilgodese dyrevelfærden vil staldene muligvis blive lukket op, så de store dyr kan gå ud på græsfolde.

Af bygningsmæssige ændringer bliver der indrettet 140 m² dybstrøelse i eksisterende bygninger, og der opføres en tilbygning med dybstrøelse på 40 m². Der vil blive opstillet en container til mæg. Containeren vil blive fyldt når staldene tømnes for dyr, og containeren vil derefter blive sendt til biogas. Der vil altså kun være et lager af mæg i kort tid efter hvert hold dyr.

Før 1/8 2017 blev lugt og ammoniak beregnet ud fra dyreholdet. Efter 1/8 2017 beregnes lugt og ammoniak ud fra produktionsarealet, som er det staldareal dyrene har adgang til samt areal af gødningslagre. Med denne ansøgning ændres staldarealet fra 2220 m² til 2400 m², og arealet af gødningslagre ændres fra 496 m² til 508 m².

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger viser, at udvidelsen resulterer i øget lugt (fra 46.620 OU til 103.200 OU). Beregningerne er foretaget som worst case beregninger, og tager udgangspunkt i fuld belægning med slagtesvin, hvilket kun vil forekomme i perioden op til slagtning (alt ind - alt ud). Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. For at minimere lugtgener holdes ejendommen ryddelig i forhold til foderrester og husdyrgødning. Dette reducerer også risikoen for fluer og rotter.

Landskab

Der opføres en lille tilbygning på 40 m², og der opstilles en container til mæg. Begge dele vil være i tilknytning til eksisterende bygninger, og vurderes ikke at påvirke landskabsoplevelsen for omkringboende eller forbipasserende.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører en forøgelse af ammoniakemissionen fra ejendommen fra 1444,7 kg NH₃ til 5639,5 kg NH₃. Ejendommen ligger ca. 8,5 km fra natur beskyttet efter EU- regler og ca. 2,2 km fra nærmeste natur beskyttet efter danske nationale regler. Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Ligesom for lugt gælder det, at der er tale om en worst case beregning, hvor staldene er fyldt med slagtesvin hele året. For at reducere ammoniak er der teltoverdækning på gyllebeholderen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. For det konkrete projekt er der krav om, at der højst må udledes 5.640 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav

ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. I det konkrete projekt overholdes kravet til maksimal ammoniakudledning via de valgte staldsystemer samt teltoverdækning.

Da der er tale om et IE-husdyrbrug (mere end 2000 stipladser til slagtesvin) er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af andre miljøbelastninger end ammoniak. Hvordan dette imødekommes på dette husdyrbrug er beskrevet i kapitel 5.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Ejendommens staldsystemer samt teltoverdækning udgør de valgte teknologer til overholdelse af BAT-krav for ammoniak. Nye staldafsnit indrettes med dybstrøelse som lever op til BAT.

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, samt placering i forhold til omgivelserne.

Der redegøres for ammoniak- og lugtemissionen, samt for øvrige områder, hvor husdyrbruget kan belaste omgivelserne fx støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourceforbrug.

I kapitel 4 vurderes husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

På ejendommen er en slagtesvinebesætning. Husdyrbrugets bygninger er placeret samlet, med ny tilbygning mod sydøst. Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

På ejendommen indsættes grise ved ca. 7 kg og de slagtes ved ca. 120 kg. Der produceres efter princippet "alt ind – alt ud". Efterhånden som dyrene vokser får de adgang til et større staldareal samt eventuelt til et udendørs areal med græs. Placering af foldene kan ses på oversigtskortet i bilag 1.

Figur 1 Situationsplan for Bunti Mark 3

Tabel 1. Oversigt over bygninger. Bygningsnumrene henviser til numrene i figur 1.

Bygnings-nr.*	Anvendelse	Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader
1	Foderlade	1 m grå sokkelsten. Derover lyse stålplader. Gråt eternittag. 7 m høj til kip.
2	Opbevaring af mineraler mm	1 m grå sokkelsten. Derover lyse gardiner. Gråt eternittag
3	Svinestald m dybstrøelse	1 m grå sokkelsten. Derover lyse gardiner. Gråt eternittag
4	Svinestald m fulldrænet gulv	1 m grå sokkelsten. Derover lyse gardiner. Gråt eternittag
5	Svinestald m fulldrænet gulv	Røde mursten. Gråt eternittag.
6+7	Vaskerum og udleveringsrampe	Røde mursten. Gråt eternittag.
8+9+10	Kontor, garage og fyrrum	Røde mursten. Gråt eternittag.
12	Maskinhus	Røde stålplader udskiftes snart med lyse plader, så laden passer til staldene. Gråt tag
13	Gylleholder	Grå. 1963 m ³

* Læsevejledning til kommunen: I IT-ansøgningen er staldene navngivet som i godkendelsen fra 2014 af beregningstekniske årsager. Numrene i IT-ansøgningen svarer således ikke til numrene i figur 1.

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Størrelsen af produktionsarealerne er opgjort ud fra opmålinger. Der er redegjort for størrelse af produktionsareal i hver enkelt stald i bilag 2.

Oplysninger om produktionsarealer fremgår også af IT-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 2.

Den nuværende miljøgodkendelse er fra 2014. 8-års driften er fastlagt ud fra nudriften i godkendelsen fra 2014. Nudriften i denne ansøgning er fastlagt ud fra den godkendte drift i 2014. I ansøgt drift opføres en mindre tilbygning (40 m²), som indrettes med dybstrøelse, og der søges om flexgruppe i alle staldafsnit, så alle staldafsnit kan anvendes til smågrise og slagtesvin.

Tabel 2 Dyretype, staldsystem og produktionsareal

Stald*	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe i ansøgt drift	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift (nudrift i ansøgning fra 2014)	Nudrift (§11 fra 2014)	Ansøgt 2020
2a.	Fulldrænet gulv, smågrise og slagtesvin	480	480	480
2b	Dybstrøelse, smågrise og slagtesvin	0	0	40
9.	Fulldrænet gulv, smågrise og slagtesvin	730	730	730
10.	Fulldrænet gulv, smågrise og slagtesvin	730	730	730
11a	Fulldrænet gulv, smågrise og slagtesvin	0	280	280
	Dybstrøelse, smågrise og slagtesvin	0	0	140

* Staldnumrene i tabellen svarer til staldnumrene i godkendelsen fra 2014. Dog indgik stald 2b ikke i 2014.

Stald 2a er en eksisterende stald med drænet gulv og spalter. Den blev tidligere brugt til slagtesvin. I 2014 blev den godkendt til smågrise på delvist spaltegulv, og nu skal den godkendes til både smågrise og slagtesvin (alt ind, alt ud), så der er fleksibilitet i vægtintervallet. Da der er gyllekumme under hele stien, er der regnet med fulldrænet gulv.

Stald 2b er en ny tilbygning, der indrettes med dybstrøelse til smågrise og slagtesvin.

Stald 9 er en eksisterende stald med drænet gulv og spalter. Den blev tidligere brugt til slagtesvin. I 2014 blev den godkendt til smågrise på delvist spaltegulv, og nu skal den godkendes til både smågrise og slagtesvin (alt ind, alt ud), så der er fleksibilitet i vægtintervallet. Da der er gyllekumme under hele stien, er der regnet med fulldrænet gulv.

Stald 10 er en eksisterende stald. I 2014 blev den godkendt til smågrise på delvist spaltegulv, og nu skal den godkendes til både smågrise og slagtesvin (alt ind, alt ud), så der er fleksibilitet i vægtintervallet. Da der er gyllekumme under hele stien, er der regnet med fulldrænet gulv.

Stald 11a er en eksisterende stald. I 2014 blev den godkendt til smågrise på delvist spaltegulv, og nu skal den godkendes til både smågrise og slagtesvin (alt ind, alt ud), så der er fleksibilitet i vægtintervallet. Da der er gyllekumme under hele stien, er der regnet med fulldrænet gulv. Fremover bliver der tilføjet et areal med dybstrøelse til smågrise og slagtesvin.

På ejendommen findes en gyllebeholder (Tabel 3), der også ses på figur 1. Fast møg opbevares i containere og sendes til biogas, eller det opbevares i gyllebeholder. I ammoniakberegningerne er der regnet med opbevaring containere.

Tabel 3 Opbevaringslagre til husdyrgødning

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)	NH₃-effekt
Gyllebeholder	1999	1.963	496	50% (teltoverdækning)
Gyllekanaler		842		Ingen indregnet
I alt		2805		

Der er foretaget en beregning af lagerkapaciteten (bilag 3). Beregningen viser, at der med det forventede fremtidige dyrehold med opfødning af slagtesvin, er opbevaringskapacitet til godt 5 mdr. Foruden lagerkapaciteten på ejendommen er der lejekontrakter på 1500+400 m3. Herved er Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet overholdt.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der indrettes to arealer med dybstrøelse i de eksisterende bygninger, og der laves en mindre tilbygning (3) på 40 m², der også indrettes med dybstrøelse. Formålet med tilbygningen er at give dyrene i stald 5 adgang til et areal med dybstrøelse.

Der vil måske blive etableret udendørs græsfolde på begge sider af staldene. Placering af foldene kan ses i bilag 1.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer ikke andre husdyrbrug end det her beskrevne, og der vurderes ikke at være teknisk eller forureningsmæssigt forbindelse med andre husdyrbrug, på en sådan måde, at de skal godkendes samlet.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Ejendommen ligger vest for Bredebro og vest for Skast. Ejendommen ligger i fladt landskab præget af åbne marker og læhegn. I dette afsnit beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende.

Oversigt over anlægget fremgår af Figur 1.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 i forhold til den nye tilbygning er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 4. Faste afstandskrav i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 6 og 8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	370 m	Fra tilbygning til Skast 64	50 m
Naboskel	46 m	Fr tilbygning til markskel mod øst	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	-	Der er ingen beboelse på ejendommen	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	1,3 km	Ved Skast 43 mod øst	715 m*
Byzone (eksisterende og fremtidig)	2 km	Husum-Ballum mod nord	923 m*
Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	1,3 km	Campingplads ved Bunti 5	923 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	1,3 km	Ved Skast 43 mod øst kommuneplanramme (143.21.1)	715 m*
Fælles vandindvindingsanlæg	> 200 m		50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 200 m		25 m
Vandløb - åbent	500 m	Fra tilbygning til beskyttet vand mod nord	15/100 m
Sø	200 m	Fra tilbygning til §3 sø	15/100 m
Offentlig vej	40 m	Fra tilbygning til vej	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt på ejendommen til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Ejendommen ligger inden for kystnærhedszonen og område med drikkevandsinteresser.

Ejendommen ligger ikke inden for Natura2000, fredede områder, sø- og åbeskyttelseslinje, skovbyggelinje, kirkebyggelinje, fortidsmindebeskyttelseslinje, geologiske bevaringsværdier, kulturhistoriske bevaringsværdier, værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige landskaber, større

sammenhængende landskaber, skovrejsningsområde, område med naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomt indvindingsområde, lavbundsarealer eller grundvandsinteresser.

3.5 Ammoniakemission

I dette afsnit beskrives den samlede ammoniakemission og ammoniakdeposition til naturområder.

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger:

- Emission i 8 års drift = 2981,3 kg NH₃-N/år
- Emission i nudrift = 1444,7 kg NH₃-N/år
- Emission i ansøgt drift = 5639,5 kg NH₃-N/år.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en stabil kystklit ca. 4,8 km sydvest for ejendommen. Den modtager 0,0 kg ammoniak fra ejendommen. Derefter er der en hede på Rømø ca. 8,5 km mod vest. Heden modtager 0,0 kg ammoniak fra ejendommen. Derefter er der et habitatområde ca. 10 km mod øst. Det modtager også 0,0 kg ammoniak fra ejendommen. Ifølge hjælpeværktøjet i husdyrgodkendelse.dk er der ikke kumulation med andre husdyrbrug i disse naturområder. Dermed er det lovgivningsmæssige krav maksimal 0,7 kg N pr. ha pr. år, hvilket er overholdt.

Der ligger et Natura2000 område ca. 2,1 km vest for ejendommen. Det modtager 0,1 kg ammoniak fra ejendommen. Området er ikke udpeget om kategori 1 natur.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er Rejsby Hedemose, der ligger ca. 2,2 km syd for ejendommen. Afstanden betyder, at der afsættes 0,0 kg ammoniak på området, hvilket er under lovgivningens krav om maksimalt 1 kg N pr ha fra den samlede produktion på husdyrbruget.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

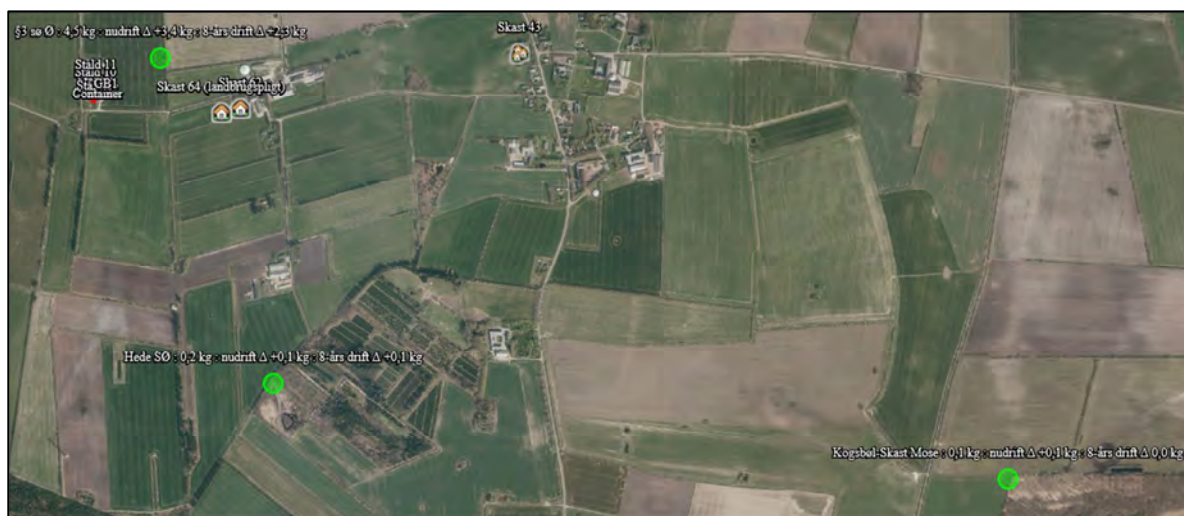
Nærmeste kategori 3-natur er en hede ca. 1 km mod sydøst. Den modtager 0,1 kg ammoniak i merdeposition.

I godkendelsen fra 2014 er Kogsbøl-Skast mose, ca. 3 km sydøst for ejendommen, udpeget som kategori 1 natur. Udpegningen er nu ændret til kategori 3 natur på kommunens kort. Mosen modtager 0 kg i merbelastning og 0,1 kg i totaldeposition.

Foruden kategori 3 områderne er der også regnet deposition på den nærmeste §3-beskyttede sø. Den modtager en merdeposition på 2,3 kg.

Tabel 5. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter jf. Figur 2

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Rejsby Hedemose	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Natura2000 V	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,1	0,1
Hibitat Ø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Hede på Rømpø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
§3 sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,3	3,4	4,5
Hede SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Overdrev S	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Kogsbøl-Skast Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,1	0,1

Figur 2. Markering af de tre nærmeste naturområder (lysegrønne prikker) omkring ejendommen (ejendommen ligger øverst i venstre hjørne), hvor der er beregnet ammoniakdeposition til (jf. tabel 5). Kortet viser kun kategori 3/§3 natur. Kategori 1- og kategori 2-natur ligger længere væk.

3.6 Lugtemission

Resultat af lugtberegning fremgår af tabel 6. Det ses at lugtgenekriterierne i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Skast 62.

Nærmeste samlede bebyggelse vurderes at være ved Skast 43, hvor der også er kommuneplanramme (143.21.1, blandet bolig og erhverv i landzone). Dernæst er der et rekreativt område ved Bunti 5.

Nærmeste byzone er ved Husum-Ballum. Der er dog også en campingplads ved Bunti Mark 5. Selv om der ikke er tale om byzone og heller ikke et egentligt sommerhusområde, så sidestilles campingpladser i visse situationer med sommerhusområder. For at få en worst case beregning er campingpladsen derfor indregnet som sommerhusområde.

Tabel 6. Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Skast 62	2	NY	366,2	439,4	449,3	Ja
 Skast 64 (landbrugspligt)	0	NY	366,2	366,2	396,1	Ja
 Bunti 5	0	NY	715,1	715,1	1359	Ja
 Skast 43	0	NY	715,1	715,1	1293,1	Ja
 Campingplads v Bunti 5	0	NY	922,7	922,7	1359	Ja
 Husum-Ballum, Ballum	0	NY	922,7	922,7	2028,6	Ja

3.6.1 Kumulation til naboer

Der skal regnes med kumulation, hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg/år inden for 100 m fra nabobeboelser eller inden for 300 fra samlet bebyggelse eller byzone.

Ved Skast 62 ligger der to landbrug. Der er ikke foretaget vurdering af om de to landbrug har en ammoniakemission over 750 kg, men for at få en worst case beregning, er der regnet med kumulation med begge husdyrbrug.

Der vurderes ikke at være kumulation ved samlet bebyggelse eller ved byzone.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse gener/ulempelser beskrives i det følgende.

3.7.1 Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderhåndtering, transport, gyllepumpning, korntørring mm.

Tabel 7. Tabel over støjkloder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilation	På stald 5	Døgndrift. Støjsvag
Foderkværn	Foderlade	Kører 12-15 gange i døgnet i en halv time
Foderanlæg	Staldene	Kører kontinuerligt. Støjer ikke.
Udkørsel af husdyrgødning	Staldene/gyllebeholderen	Marts-maj og september-oktober primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend Max. 8 x årligt kan der blive kørt i aften og nattetimerne
Lastbiler m.v.	Ved stalde og foderlade	Dagtimerne
Kompressor	Maskinhus	Ved behov. Anvendes sjældent, da der ikke er mange maskiner på ejendommen

Placering af støjkloder fremgår af bilag 4.

De væsentligste støjkloder er transporter til og fra husdyrbruget samt brug af foderkværnen. De fleste af staldene er med naturlig ventilation, og kompressoren anvendes sjældent. Transporter til og fra ejendommen sker normalt i dagtimerne, men der kan i forbindelse med gyllekørsel forekomme transporter i aften- og nattetimerne.

3.7.2 Støv

Typisk kilde til støvgenerne skønnes at være transporter. Indkøbt foder tippes af indendørs, og foder til dyrene opbevares i 6 stk. 15 tons siloer i foderlade. Derfor forventes der ikke støvgener fra foderhåndtering.

Antallet af transporter forventes at stige (se afsnit 3.7.5).

Placering af støvkloder fremgår af bilag 4.

3.7.3 Lys

Der er en lampe på gavlen af maskinhuset. Den betjenes manuelt. Lyset i staldene er slukket om natten mellem 22.30 og 6.00. Der er etableret dagslysstyring på belysningen i staldene.

Placering af lyskloder fremgår af bilag 4.

3.7.4 Skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de gældende retningslinjer. Der anvendes rovfluer. Derudover har der normalt ikke været behov for fluebekæmpelse.

Dybstrøelse vil blive fjernet efter hvert hold dyr – det vil sige 2-4 gange om året. Dybstrøelsen vil blive opbevaret i container og kørt til biogas. Staldarealet med dybstrøelse vil kun være i brug, når der er store dyr i stalden. Der vil derfor være tid til udtørring af staldafsnittet mellem hvert hold dyr.

Husdyrbruget har indgået en privat sikringsordning mod rotter med Brdr. Ewers. Kasser med gift efterses 4 gange årligt, samt ved henvendelse.

3.7.5 Transporter

Antallet af transportter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transportter.

Transportterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med ændring af besætningen kan der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men antallet øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud dels i april/maj måned og i august måned. Det er maskinstation, der står for udbringning.

Størstedelen af transportterne er af gylle, dyr og foder. Antallet af transportter øges. Det øgede antal transportter skyldes flere gyllekørsler, der dog vil blive koncentreret over få dage. Kraftfoder bestilles til levering på almindelige ugedage i dagtimerne. Indlevering og udlevering af dyr sker i dagtimerne på almindelige ugedage.

Tabel 8. Anslået antal transportter (én transport = til og fra ejendommen)

Transportter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder mv.	Ca. 26	Ca. 52
Fyringsolie/brændstof	Ca. 10	Ca. 10
Indlevering af dyr	Ca. 6	Ca. 4
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 26	Ca.4x3=12
Afhentning af døde dyr	Ca. 52	Ca. 52
Diverse sækkevarer (minerale, rengøringsmidler mv.)	Ca. 6	Ca. 6
Gyllekørsel, udbringning	Ca. 139	Ca. 208
Fast møg	Ca. 0	Ca. 4
Maksimalt i alt	Ca. 265	Ca. 348

Placering af interne transportter fremgår af bilag 4.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. De ligger på spalter under kadaverkappe ved det sydøstlige hjørne af ejendommen. De afhentes efter aftale af DAKA.

3.8.2 Affald

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Der opbevares ikke spildolie, pesticider eller andet farligt affald på ejendommen, da arealerne vil blive drevet af maskinstation.

Diverse brandbart afhentes af Tage Petersen, og opbevares som dagrenovation indtil afhentning. Tomme medicinglas, papir og pap, samt tom plastemballage opbevares i erhvervscontainer og afhentes af Tage Petersen ca. hver 14. dag.

Spraydåser og kanyler bortskaffes til containerplads i Skærbæk eller Tønder, indtil bortskaffelse opbevares det i bygning 4. Kanylerne opbevares i kanyleboks i staldkontorene.

Batterier, lysstofrør samt jern og metal opbevares i maskinhus/værksted og køres på containerplads i Skærbæk eller Tønder.

Da der er tale om et IE-brug, skal affaldshierarkiet iagttages. Det betyder, at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Der er generelt fokus på at minimere mængden af affald der produceres.

Affald opbevares forsvarligt og sorteres med henblik på mest mulig genanvendelse.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Fyrings- og dieselolie opbevares i typegodkendte beholdere, som står overdækket på fast og tæt bund. Der findes 3 tanke på ejendommen, se tabel nedenfor.

Tabel 9. Olietanke på ejendommen

Anvendelse	Størrelse (L)	Årgang	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieseltank i bygning 6	2500	2001	1100648	01-5023
Fyringsolie i bygning 4	1200	2003	41982	505323
Fyringsolie i bygning 4	1200	2003	41977	505323

3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Der anvendes primært el til fodring, mens der primært anvendes fyringsolie til opvarmning.

Elforbruget forventes at stige på grund af fodring af flere/større dyr. Forbruget af fyringsolie forventes at falde lidt, da slagtesvinene har et mindre varmebehov end smågrisene.

Tabel 10. Husdyrbrugets årlige energiforbrug

Type	Nudrift	Forventet i ansøgt drift
El	56.000 kwh	9600 grisex2=19.200 kwh 9600 svin x10=96.000 kwh

	Forventet ud fra normaltal: 34.580 grise x 2kwh = 96.160 kwh	I alt 115.200 kwh*
Dieselolie	20.000 L	20.000 L
Fyringsolie	Ukendt forbrug. Lejer kommer med fyringsolie.	Ukendt forbrug. Lejer kommer med fyringsolie.

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:
2 KWh/produceret smågris 7-30 kg
10 KWh/ produceret slagtesvin

3.8.5 Vandforbrug

Der anvendes primært vand til drikkevand og til vask af stalde. Vandforbruget forventes at stige på grund af fodring af flere/større dyr.

Tabel 11. Anslået årligt vandforbrug (m³/år)

Anvendelse	Før ændring (MGK 2014)	Efter ændring
Drikkevand og vask af stalde	5.000 m ³ Forventet ud fra normaltal: 34.580 grise x 143 = 4.945 m ³	9600 grise x 143 = 1.373 m ³ 9600 svin x 560 = 5.376 m ³ I alt 6.749 m ³ *
Foderrum	20 m ³	20 m ³

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:
560 kg pr slagtesvin 32-107 kg
143 kg kg gris 7,3-32 kg

Ejendommen forsynes med vand fra Ballum vandværk.

3.8.6 Restvand

Øst for stald 5 er der en vaskeplads med afløb til gyllekanalerne. Pladsen måler ca. 4x19=76 m². Når den nye tilbygning opføres bliver pladsen lidt mindre 4x14=56 m². Mængden af regnvand fra pladsen er beregnet til 0,7x56 m²=39 m³.

Container til fast møg vil stå på denne plads.

Spildevand fra produktionen udgøres af drikkevandsspild og vaskevand fra stalde. Spildevandet ledes til gyllekanaler, og derfra til gyllebeholderen og er indregnet i opbevaringskapaciteten.

Overfladevand fra tage på staldbygninger samt kørearealer ledes til grøft nordvest og syd for ejendommen.

Sanitært spildevand fra personale wc ledes til septiktank med overløb til grøft nordvest for ejendommen.

Afløbsskitse ses i bilag 5.

3.9 BAT-Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Da de nye staldafsnit indrettes med dybstrøelse, overholder projektet umiddelbart BAT.

I godkendelsen fra 2014 er det oplyst, at alle stalde tidligere var indrettet med drænet gulv og spalter til slagtesvin, hvilket blev ændret til delvist spaltegulv til smågrise i godkendelsen i 2014. I den

nuværende ansøgning er der derfor regnet med disse staldsystemer i henholdsvis 8-års drift og nudrift.

I ansøgt drift er de eksisterende stalde med fulldrænet gulv. Der ændres ikke på gulvene, som hele tiden har haft gyllekumme under hele stien. Derfor er der i BAT-beregningerne i IT-ansøgningen angivet, at stalddene er eksisterende (dvs. ikke nye eller renoverede, så de skal lave op til BAT for nye stalde).

Det kan diskuteres om det var korrekt at anvende ”delvist spaltegulv” i godkendelsen fra 2014, når der var kumme under hele stien. BAT i denne nye ansøgning vil være overholdt uanset om der regnes med delvist spaltegulv eller fulldrænet gulv i nudrift. Det afgørende er, om der foretages ændring af gulvet og gyllekummen nu, og det gør der ikke.

Tabel 12. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5520	120	5640
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5520	120	5640
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.640 kg N/år og ammoniakemissionen er på 5.640 kg N/år, dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 0 kg N/år.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Tabel 13 Forudsætning for BAT-beregning.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^b	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 2a	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald 9	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald 10	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald 11	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald 11	Slagtesvin og Smågrise; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	2,30	2,30
Stald 2b	Slagtesvin og Smågrise; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	2,30	2,30

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I godkendelsen fra 2014 blev der stillet vilkår om teltoverdækning af ny og eksisterende beholder, samt om fosforindhold i foderet til smågrisene. Den ansøgte beholder i 2014 er ikke bygget, og der søges ikke om ny beholder i nærværende ansøgning. Vilkår om overdækning af ny beholder videreføres derfor ikke. Vilkår om overdækning af den eksisterende beholder videreføres.

Fodersammensætning fremgår ikke mere af Miljøstyrelsens teknologiliste, fordi miljøgodkendelserne ikke mere fastlægger et bestemt antal dyr i en bestemt vægtgruppe. Derfor kan effekten af et fodertiltag ikke beregnes. Vilkår om fosforindholdet i foderet videreføres derfor ikke.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger 16 km fra den dansk-tyske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

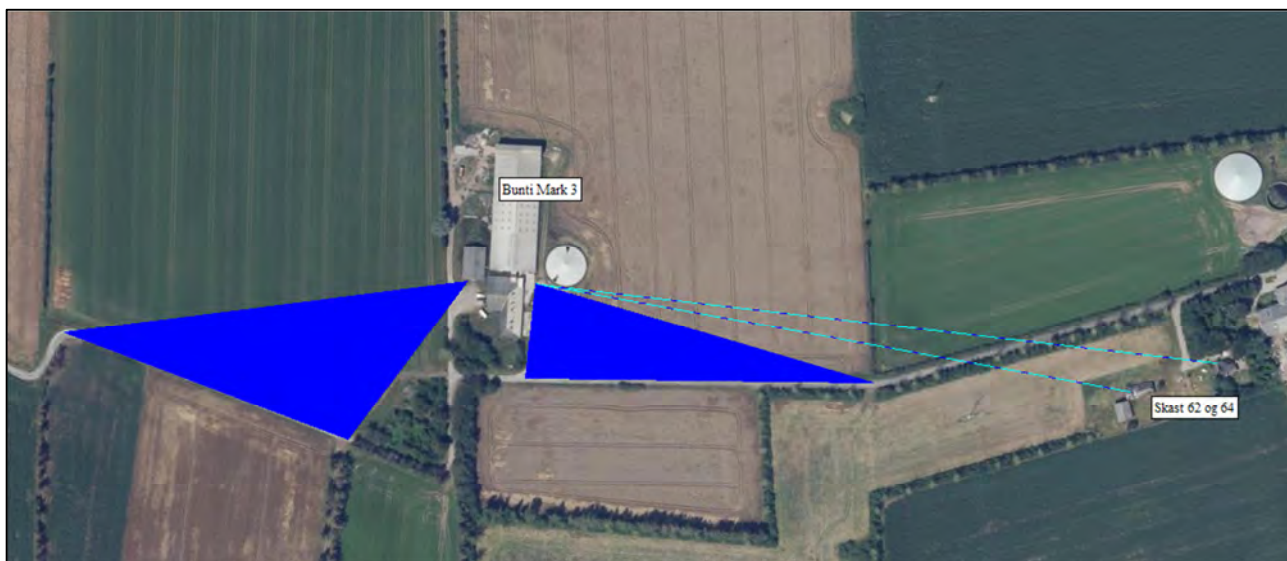
I dette afsnit vurderes projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Vurderingerne tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

(bilag IV arter, kulturarv og landskabet)

I forbindelse med det ansøgte projekt opføres en mindre tilbygning på ca. 4x11 m. Tilbygningen ligger mellem og i direkte tilknytning til stald 4 og 5.

Nedenstående figur illustrerer indblik mod ejendommen fra naboerne på Skast 62 og 64 (turkise linjer) samt fra offentlig vej (blå felter).

Figur 3 Illustration af indblik fra naboer (turkis) og offentlig vej (blå)

Det vurderes at de to naboer på Skast 62 og 64 ikke vil kunne se ejendommen og tilbygningen, fordi der er læhegn mellem dem og ejendommen.

Ejendommen kan ses fra ca. 200 m offentlig vej mod vest og ca. 200 m offentlig vej mod øst. Tilbygningen kan ikke ses fra vest. Det sydøstlige hjørne af tilbygningen vil være synligt, når man kommer fra øst via Bunti Mark. Der er i dag indblik til stalde og gyllebeholder. Tilbygningen er lille, den opføres i samme farver som stald 4 og ligger i direkte tilknytning til stald 4 og 5. Det vurderes derfor at den ikke vil ændre på landskabsoplevelsen for forbipasserende.

Ejendommen ligger ikke inden for fredede områder, kirkebyggelinje, fortidsmindebeskyttelseslinje, geologiske bevaringsværdier, kulturhistoriske bevaringsværdier, værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber. Dette i kombination med omfanget og typen af byggeri medfører at projektet ikke vurderes at påvirke kulturarv og landskab.

Ejendommen ligger i et område med lav bioscore (lav lokal prioritering), lav artsscore og med relativt få truede arter (15-25 stk i 10 km kvadratnet). Det vurderes, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

(menneskers sundhed, luft)

I lovgivningen er der faste krav ammoniakemissionen, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt (afsnit 3.9). Det vurderes derfor, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakemission til naturarealer omkring ejendommen er beskrevet i afsnit 3.5.

Lovens krav til ammoniakpåvirkning af natur i både kategori 1 og 2 er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3 natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på mindre end 1 kg. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

Der ligger en sø (§3 natur) nær ejendommen, som ifølge beregningen modtager en merdeposition på 2,3 kg ammoniak. Søer påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Den atmosfæriske påvirkning er meget begrænset i forhold til områdets små søer og vurderes ikke at være af særlig betydning.

Ammoniakberegningerne er foretaget som worst case beregninger, og tager udgangspunkt i fuld belægning med slagtesvin hele året. Der vil dog kun være fuld belægning med slagtesvin i perioden op til slagtning (alt ind - alt ud).

Samlet ser vurderes det, at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og dermed heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

4.4 Lugtgener for omboende

(Menneskers sundhed/gene)

Lugtemission fra ejendommen er beskrevet i afsnit 3.6.

Projektet medfører at lugten fra ejendommen stiger i ansøgt drift (103.200 OU) sammenlignet med nudrift (46.620 OU). Stigningen skyldes dels det udvidede staldareal (de nye arealer med dybstrøelse i eksisterende og ny bygning), samt at hele staldarealet, der før var godkendt til smågrise, fremover bliver godkendt til både smågrise og slagtesvin. Som det fremgår af kapitel 3, så overholder projektet lovens krav i forhold til lugtgener i forhold til både byzone, enkeltbeboelser og samlet bebyggelse i landzone.

Lugtberegningerne er foretaget som worst case beregninger, og tager udgangspunkt i fuld belægning med slagtesvin hele året. Der vil dog kun være fuld belægning med slagtesvin i perioden op til slagting (alt ind - alt ud).

For at minimere lugt holdes ejendommen ryddelig, med fjernelse af gødning og foderrester.

På baggrund af de gennemførte beregninger samt ovennævnte foranstaltninger vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne.

4.5 Støjgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støjkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.1 samt af bilag 4.

De væsentligste støjkilder er transporter til og fra husdyrbruget samt brug af foderkværnen. Støj fra ventilation er begrænset, da der kun er mekanisk ventilation i stald 2.

Antallet af transporter forventes at stige fremover. Dette skyldes primært kørsel med gylle, som vil blive koncentreret over få dage. Transporter til og fra ejendommen sker normalt i dagtimerne, men der kan i forbindelse med gyllekørsel forekomme transporter i aften- og nattetimerne.

Foderkværnen kører 12-15 gange i døgnet, en halv time pr gang. Kværnen står indendørs. Det vurderes at det ansøgte projekt ikke vil medføre ændringer i støjgener fra foderkværn.

Der er ca. 380 m fra nærmeste staldhjørne til nærmeste nabo og ca. 400 m fra foderlade til nærmeste nabo. På grund af afstanden samt at transporterne forsøges planlagt i dagtimerne vurderes det at naboerne ikke vil opleve væsentlige støjgener fra husdyrbruget.

4.6 Støvgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støvkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.2 samt af bilag 4.

Opbevaring og håndtering af foder sker i lukkede bygninger hvilket reducerer støvgener fra ejendommen.

Transporter kan også medføre støvgener, og antallet af transporter forventes at stige lidt fremover. Eventuelle gener fra transporterne søges minimeret ved hensynsfuld kørsel.

Der er ca. 400 m samt læhegn mellem ejendommen og nærmeste nabo. Samlet set vurderes naboerne ikke at blive generet af støv fra driften på Bunti Mark 3.

4.7 Lyspåvirkninger

(Landskabet og gener for mennesker)

Lyskilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.3 samt af bilag 4.

Der er en udendørs lampe på gavlen af maskinhuset. Alle staldene på nær stald 5 er åbne, så lys herfra vil kunne ses, når lyset er tændt i de mørke timer. Der er sjældent lys i stalden om natten, hvor en timer slukker lyset kl. 22.30 frem til kl. 6.00.

På grund af afstand, beplantning og placering af gyllebeholder vurderes naboerne ikke at blive generet af lys fra staldene. Naboerne vurderes heller ikke at kunne se den udendørs lampe på maskinhuset, da den er placeret vest for stald 5 samt på grund af beplantning.

Belysning på ejendommen kan ses fra offentlig vej. Der er dog tale om lys fra en enkelt lyskilde på maskinhuset samt fra stalde, der ligger med gavlen mod vejen. Lys fra staldene sløres også placering af maskinhus (fra vest) og gyllebeholder (fra øst).

4.8 Skadedyr

(Gener og menneskers sundhed)

Forebyggelse og håndtering af skadedyr er beskrevet i afsnit 3.7.4.

Projektet forventes ikke at medføre øgede gener fra fluer og skadedyr. Staldafsnit med dybstrøelse vil kun være i brug, når der er store dyr i stalden. Udendørs lager (container) af fast husdyrgødning vil kun være midlertidigt, da det fyldes ved hvert holdskifte og derefter sendes til biogas.

Skulle der opstå problemer med fluer vil der blive strøet med en flue-bekæmpelsesmiddel som for eksempel Neporex eller der vil blive smurt fluegift på inventaret.

På grund af de forebyggende foranstaltninger samt afstanden på ca. 400 m vurderes naboerne ikke at være generet af skadedyr, der stammer fra produktionen på Bunti Mark 3.

4.9 Transporter

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Anslået antal transportere fremgår af afsnit 3.7.5. Placering af transportveje fremgår af bilag 4.

Antallet af transportere forventes at stige i ansøgt drift. Dette skyldes primært kørsel med gylle, som vil blive koncentreret over få dage. Transportere til og fra ejendommen sker normalt i dagtimerne, men der kan i forbindelse med gyllekørsel forekomme transportere i aften- og nattetimerne. Det skal også bemærkes at en tidligere godkendt gyllebeholder på ejendommen ikke bliver opført. Derfor forventes det at en del af gyllen vil blive opbevaret på andre ejendomme, så antallet af transportere med gylle bliver måske ikke så højt som angivet i afsnit 3.7.5.

Naboerne på Skast 62 og 64 kan måske opleve støj-, støv- og lysgener fra transportere til og fra Bunti Mark 3. Gener fra transportere søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og ved at kørslerne foregår i dagtimerne. Tunge transportere kan også medføre rystelser eller vibrationer. På grund af afstanden til omkringboende og på grund af transporterens karakter (vægt) vurderes det ikke at driften af ejendommen medfører væsentlige rystelser eller vibrationer.

Transport er i sig selv en forurenende aktivitet. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transportere for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejdsløn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transportere søges minimeret ved at planlægge transporterne og køre med størst mulige læs.

4.10 Energi

(Klima)

Ejendommens forventede energiforbrug fremgår af kapitel 3. Ejendommens energiforbrug i dag ligger lavere end forventet ud fra normtal. Årsagen til at det registrerede forbrug ligger lavere,

vurderes at være, at staldene ventileres naturligt. Det skal også bemærkes at normtallene dækker over store variationer.

På ejendommen anvendes hjemmeblandet tørfoder. Elforbruget forventes at stige på grund af fodring af flere/større dyr. Forbruget af fyringsolie forventes at falde lidt, da slagtesvinene har et mindre varmebehov end smågrisene.

På mange svinebrug er der et stort energiforbrug til ventilation, men på Bunti Mark3 er der naturlig ventilation i de fleste stalde. Selv om der er automatisk styring på gardinerne i stalden, så er energiforbruget lavere end ved stalde med mekanisk ventilation.

Ventilatorer i stald 5 vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde efter hvert hold dyr, for at mindste friktion og dermed elforbrug.

I staldene vil der løbende blive udskiftet til lavenergibelysning. Der er etableret dagslysstyring på belysningen i staldene, så lyset er slukket mellem kl. 22.30 og 6.00.

Ventilationen styres af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturerne i staldene og elforbruget.

Staldene er indrettet med overdækninger, der reducerer behovet for rumvarme til smågrisene.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

(Vand)

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af afsnit 3.8.5.

Der anvendes primært vand til drikkevand og til vask af stalde. Vandforbruget ligger på niveau med normtallene. Vandforbruget forventes at stige fremover på grund af fodring af flere/større dyr.

Vandforbruget søges minimeret ved følgende tiltag:

- der anvendes drikkepipler placeret i drikkekop eller drikkekar
- bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild
- Staldene iblødsættes nogle timer før de vaskes med højtryksrensere med koldt vand
- vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle lækager opdages i tide
- eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt

Foruden tiltag til minimering af forbruget af vand, tages der også hensyn til risikoen for uheld og forurening af overfladevand (søer og åer):

- Der er mere end 100 m fra stalde og gyllebeholder til nærmeste sø
- Gyllebeholderen er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende
- Pumpning af gylle sker under opsyn.
- Olie opbevares i godkendt beholder
- Kemi opbevares i rum med fast gulv uden afløb
- Husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning
- Tagvand fra staldene ledes til nedsivning lokalt

Ejendommen ligger inden for indvindingsoplande for almene vandværker. Ejendommen ligger ikke inden for område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomt indvindingsområde, lavbundsarealer eller indsatsområder for grundvand.

Det vurderes, at der er begrænset risiko for at aktiviteterne på ejendommen medfører forurening af overfladevand.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

(jordarealer og jordbund)

Landskabet er relativt fladt. Dette reducerer risiko for afstrømning af næringsstoffer fra stalde og gyllebeholder. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 4.11 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

(befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til lugtgener og ammoniakemission, og som beskrevet i afsnit 4.11 er der foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Det overvejes at få udarbejdet klimaregnskab
- Med naturlig ventilation reduceres ejendommens energiforbrug
- Stærke efterafgrøder der opfanger CO₂ og binder kulstof i jorden
- Teltoverdækning reducerer emission af klimagasser
- Gyllen vil måske blive sendt til biogas senere
- Tilpas gødning til kvælstofbehovet
- Græs kan øge kulstofindholdet i jorden i forhold til etårige afgrøder. Der er flerårigt græs i hele arealet
- Minimerer foderspild
- Optimerer foderudnyttelse
- Minimerer protein i foderet
- Avl efter bedre foderudnyttelse og mindre metanudledning
- Minimerer kørsel

4.14 Alternative løsninger

Der bygges en lille tilbygning til de eksisterende stalde for at alle svin fremover kan få adgang til et areal med dybstrøelse. Der har ikke været overvejet væsentlige alternativer i forhold til svinestaldene.

Det har været overvejet at bygge den tidligere godkendte gyllebeholder, i stedet for at leje lagerkapacitet. På grund af fremtidige overvejelser om levering til biogas ønskes det ikke at investere i en ny beholder på ejendommen på nuværende tidspunkt. Ved at leje eksisterende beholdere påvirkes landskabet mindst muligt, og længde af gylletransporter minimeres.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Miljørådgiver Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening (se datablad forrest i denne rapport).

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 2000 stipladser til slagtesvin.

IE-husdyrbrug er omfattet af BAT konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2

5.2.1 BAT-Energi

BAT i forhold til energi er beskrevet i bilag med BAT redegørelse (bilag 6).

5.2.2 BAT-Vand

BAT i forhold til vand er beskrevet i bilag med BAT redegørelse (bilag 6).

5.2.3 Management

BAT i forhold til management er beskrevet i bilag med BAT redegørelse (bilag 6).

IE-husdyrbruget vil også være omfattet af Miljøledelse (bilag 7), som bidrager til at have fokus på BAT vedr. management. Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan (bilag 8), der beskriver hvad der skal gøres i tilfælde af uheld, for at beskytte miljøet.

6. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

7. Bilag

Bilag 1 Staldindretning

Bilag 2 Tabel med beregning af produktionsarealer i 8-års drift og nudrift og ansøgt drift

Bilag 3 Kapacitetserklæring

Bilag 4 Aktiviteter og opbevaring

Bilag 5 Afløbsskitse

Bilag 6 BAT redegørelse

Bilag 7 Miljøledelse

Bilag 8 Beredskabsplan

Bedst tilgængelige teknologi (BAT) for svin

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument).

Vurderinger for anvendelsen af BAT på husdyrbruget skal således ske i forhold til følgende aspekter:

- 1) Godt landmandskab/ Management**
- 2) Egenkontrol**
- 3) Fodringsstrategier**
- 4) Forbrug af vand og energi**
- 5) Opbevaring og behandling af husdyrgødning**
- 6) Udbringning af husdyrgødning**

Ad 1) Godt landmandskab/Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Ejer står for daglig drift.
- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning kan dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Ad 2) Egenkontrol

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal. Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Gyllepumpningen overvåges.
- Gyllebeholderen kontrolleres i 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning månedligt.
- Der vaskes stalde inklusive ventilatorer efter hvert hold dyr.
- Der forefindes alarm på foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.
- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor egenkontrol.

Ad 3) Fodringsstrategier

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

- Der anvendes hjemmeblandet tørfoder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).
- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ud fra ovenstående vurderes det at fodringen lever op til BAT

Ad 4) Forbrug af vand og energi

Vand

- Der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller drikkekar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Staldene i blød sættes et døgn før de vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Overbrusningsanlægget er højtryks, hvilket reducerer vandforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Energi

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- Efter hvert hold slagtesvin rengøres ventilatorerne i stalden med mekanisk ventilation, for derved at sikre effektiv drift med mindst mulig friktion.
- De fleste af staldene er med naturlig ventilation.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Ad 5) Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Opbevaring af flydende gødning

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gyllen kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag. Følgende procedure følges ved opbevaring af gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank.
- Gyllebeholderen er lavet af et materiale der gør den stabil og modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Gyllebeholderen kontrolleres ved 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.

- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt, for at identificere eventuelle utætheder i beholderens bund og vægge.
- Gyllebeholderen har ingen spjæld, så gyllen pumpes derfor op under tilsyn.
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.
- Der er fast overdækning af gylletank. Dermed er der ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gyllen
- Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder.

Det vurderes, at ansøger opfylder BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Opbevaring af fast gødning

- Dybstrøelse opbevares i container på vaskeplads med afløb til gyllekanaler.

Ad 6) Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse gødningsmængden til arealet og afgrødernes behov; undgå at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstoffoptag forekommer. Aktiviteterne på ejendommen anvender BAT, da:

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de gældende regler, og foregår i videst mulige omfang efter godt landmandskab, dvs. ingen udbringning i weekender og helligdage.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

■ Miljøpolitik

Bedrift/adresse:

 Bunti Mark 3

Dette er den overordnede miljøpolitik for bedriften

- ✓ Vi opfylder alle lovkrav og sikkerhedsforskrifter på miljøområdet.
- ✓ Vi reviderer politikker og mål en gang årligt.
- ✓ Vi vedligeholder et miljøledelsessystem, som til en hver tid modsvarer de krav, der stilles i branchen.
- ✓ Vi sikrer, at medarbejdere er informeret omkring vor miljøpræstationer.
- ✓ Vi vil reducere miljøbelastningen ved aktiviteter under hensyntagen til tekniske, økonomiske og forretningsmæssige rammer.
- ✓ Vi ønsker løbende at reducere miljøbelastningen fra landbruget.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Spar ressourcer, spar penge, Spar miljøet

✓ Til opslagstavlen/ Husk din miljøledelse

■ Mini Miljøledelsessystem

2020

ÅRSTAL ▲

INFORMER DINE KOLLEGAER

I år har jeg valgt at gøre en indsats for:

(f.eks. at nedbringe strømforbruget)

at nedbringe strømforbruget

Mit mål er at:

(f.eks. at nedbringe strømforbruget med x pct.)

at nedbringe strømforbruget med 2%

Hvad jeg vil gøre for at nå målet:

(f.eks. at udskifte lysarmaturer til LED)

udskifte lysarmaturer til LED

Når foderkværn er slidt op, og skal udskiftes, vil der

være fokus på strømforbrug

Hvad er status inden start

(f.eks. at nuværende strømforbrug er xxx/år)

56.000 kwh

Hvad er status efter indsats

(f.eks. at strømforbrug er xxx/år efter ændring)

56.000-2%=54880 kwh

Effekt af indsatsen (årligt)

(f.eks. at ændringen har nedbragt strømforbrug med xxx pct.)

PS De fleste stalde er med naturlig ventilation, så der er et

lavt energiforbrug til ventilation

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

§ 42. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,

2) fastsætte miljømål,

3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,

4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og

5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. De i stk. 2, nr. 1-5, nævnte krav skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Eksempler på steder, hvor du kan spare:

Råvarer: Foder, Rengøringsmidler, Andre hjælpestoffer, Effektivitet, Sprøjtemidler

Vand: Drikkevandsspild, Vaskevand, Rengøring af malkeanlæg.

Affald: Nedbringe mængden, Sortering, Genanvendelse.

Energi: Lys, Ventilation Varmelamper, Mælkeanlæg og mælkekøling, Fyring, Varmekilde, Isolering Varmefordeling, Genvinding, Brændstof, Dæktype, Reduceret kørsel, Udskiftning af materiel.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Spar ressourcer, spar penge, Spar miljøet

